

بیماری اچ آی وی در کودکان و نوجوانان

مؤلفان:

دکتر فاطمه رحمانیان

دکتر آزیتا جابری

نسرین سرافراز

مرکز تحقیقات مراقبتهای روان جامعه نگر، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، شیراز، ایران

انتشارات : رهام اندیشه

سرشناسه	: رحمانیان، فاطمه، ۱۳۴۲-
عنوان و نام پدیدآور	: بیماری اچ ای وی در کودکان و نوجوانان / مولفان فاطمه رحمانیان، آزیتا جابری، نسرين سرافراز ؛ (به سفارش) مرکز تحقیقات مراقبت‌های روان جامعه‌نگر، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، شیراز، ایران.
مشخصات نشر	: کرج: رهام اندیشه، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۸۳ص: مصور، جدول.
شابک	: 978-622-6800-25-9
نوعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: ایدز در کودکان و جوانان
شماره افزوده	: جابری، آزیتا، ۱۳۵۳ -
شناسه داده	: سرافراز، نسرين، ۱۳۵۷-
شناسه افزوده	: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز. مرکز تحقیقات مراقبت‌های روان جامعه‌نگر
رده بندی کنگره	: ۳۸۷R۵
رده بندی دیویی	: ۹۰۹۷۹۲۰۳۱۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۰۰۸۸۱۶۱

بیماری اچ ای وی در کودکان و نوجوانان

مؤلفین: دکتر فاطمه رحمانیان - دکتر آزیتا جابری - نسرين سرافراز (هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد لاریجان)

❖ ناشر: رهام اندیشه

❖ نوبت چاپ: ۱۳۹۸ / چاپ اول

❖ شمارگان: ۱۰۰۰

❖ تعداد صفحات: ۸۳

❖ قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

❖ شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۸۰۰-۲۵-۹

❖ مرکز چاپ و نشر: کرج، میدان نبوت برج سفید طبقه ۴

❖ تلفن: ۰۹۱۲۶۶۰۹۷۲۶-۰۹۲۱۲۰۸۴۶۰۰-۰۹۲۱۲۰۸۴۵۰۰

دیباچه کتاب

ایدز AIDS نشانگان اکتسابی کمبود ایمنی Acquired immune deficiency syndrome نوعی بیماری است که در دستگاه ایمنی و توسط ویروس نقص ایمنی (HIV) ایجاد می‌شود. بیماری ناشی از ویروس HIV دارای سه مرحله اصلی است. در مرحله اول (عفونت حاد) فرد ممکن است برای مدت کوتاهی بیماری شبه آنفلوآنزایی را تجربه کند. به همین دلیل معمولاً این بیماری تا یک دوره طولانی بدون هیچ زخمی دنبال می‌شود که به این مرحله از بیماری، دوره نهفتگی گفته می‌شود. هر چقدر که بیماری پیشرفت یابد، تداخل بیشتری با دستگاه ایمنی بدن پیدا می‌کند و باعث می‌شود که افراد به عفونت‌هایی مانند عفونت و سرطان‌های فرصت‌طلب دچار شوند. البته معمولاً در افرادی که دستگاه ایمنی آن‌ها به خوبی عمل می‌کند تأثیرگذار نیست. در نهایت بیماری زمانی وارد مرحله سوم یا ایدز خواهد شد که شمار سلول‌های CD4⁺ T کمتر از ۲۰۰ سلول در هر میکرولیتر برسد.

HIV عمدتاً از طریق آمیزش جنسی از جمله مقعدی و حتی دهانی محافظت نشده، انتقال خون آلوده و سرسوزن آلوده مادر به فرزند در طول بارداری، زایمان یا شیردهی منتقل می‌گردد. بعضی از مایعات بدن مانند بزاق و اشک قادر به انتقال HIV نیستند. پیشگیری از عفونت HIV، عمدتاً از طریق آموزش جنسی امن و برنامه تعویض سرنگ، راه حلی برای جلوگیری از گسترش این بیماری محسوب می‌شوند. هیچ‌گونه درمان یا واکسن وجود ندارد؛ اگر چه درمان ضدویروسی می‌تواند باعث کاهش دوره بیماری و امید به زندگی نزدیک به طبیعی گردد. با وجود این که درمان ضدویروسی خطر مرگ و عوارض ناشی از این بیماری را کاهش می‌دهد، اما این داروها گران‌قیمت هستند و ممکن است با عوارض جانبی همراه باشند.

پژوهش‌های ژنتیکی نشان می‌دهند که HIV در اصل در اوایل قرن بیستم میلادی در غرب آفریقا جهش یافته و پدید آمده‌است. ایدز اولین بار در سال ۱۹۸۱ توسط مرکز کنترل و پیشگیری بیماری (CDC) شناخته شد، در حالی که عامل آن در اوایل آن دهه شناخته شده بود. از زمان کشف آن تا سال ۲۰۰۹، ایدز باعث مرگ

۳۰ میلیون نفر شده است. تا سال ۲۰۱۰، حدوداً ۳۴ میلیون نفر به ایدز مبتلا بوده اند. ایدز به عنوان همه گیری جهانی شناخته می شود که در حال حاضر حوزه شیوع آن بسیار وسیع و در حال گسترش است.

بیماری در ایران نیز مبتلایانی داشته است. صحبت از بیماری ایدز در جامعه ایران با محدودیت های اخلاقی و عرفی همراه است. بحث و گفتگو درباره بلوغ، بهداشت جنسی و بیماری های آمیزشی در خانواده ها محدود است. مبتلایان به ایدز همواره ترانزیشن های جامعه بوده اند. ابراز ابتلا به این بیماری موجب «انگ اخلاقی» و طرد بیمار از سوی خانواده، اطرافیان و جامعه (مانند اخراج از محل کار) می شود. این امر باعث پنهان کاری و مخفی کردن بیماری می شود، بنابراین ایدز در خفا گسترش می یابد و کسی بیماری را دشوار می کند. در منظر بسیاری از مردم، بیمار اچ آی وی مثبت لزوماً دست به عدلی غیر اخلاقی زده است. بسیاری از معتادان تزریقی به دلیل ترس از تحقیر و تبعیض، در نخستین سالی که اچ آی وی در آن ها تشخیص داده می شود دست به خودکشی می زنند.

مرکز تحقیقات ایدز ایران (IRCHA) اولین مرکز تحقیقاتی دانشگاهی در زمینه پژوهش های پایه و جامعه-محور HIV/AIDS در ایران است. این مرکز وابسته به دانشگاه علوم پزشکی تهران بوده، از سال ۱۳۸۷ به طور رسمی فعالیت خود را آغاز نموده است و در سال ۱۳۸۶ از وزارت بهداشت، در سازمان آموزش پزشکی موافقت قطعی خود را کسب نموده است.

تقویت زیر ساخت های پژوهشی در مرکز تحقیقات ایدز ایران، تمرکز بر تحقیقات HIV/AIDS با تکیه بر جنبه های پیشگیری، اپیدمیولوژیک فرهنگی-اجتماعی و روانشناسی HIV/AIDS، رفتارهای در میسان جمعیت های دیده بان Sentinel Population و سوء مصرف داروهای مخدر، گسترش ارتباطات ملی، منطقه ای و بین المللی جهت تبادلات علمی، پژوهش های بین بخشی و همکاری در جهت برنامه های توسعه ای ملی از اهداف این مرکز است.

علیرغم شناخته شدن و درمان این بیماری در جهان و ایران، توجه به این بیماری در کودکان و نوجوانان در ایران بسیار اندک بوده است. بسیاری از کودکان کار که امروزه از سوی پیمانکاران شهرداری تهران در فرایند تفکیک زباله به صورت دستی به کار گرفته می‌شوند در معرض ابتلا به ایدز، هپاتیت سی و هپاتیت ب هستند. چنانکه براساس گزارش سازمان بهداشت جهانی به دلیل وجود زباله‌های تیز و برنده در ترکیب زباله‌های عادی، ۲۱ میلیون مورد هپاتیت سی، دو میلیون هپاتیت بی و ۱۶۰ هزار مورد اچ‌آی‌وی از طریق زباله‌های خطرناک در مخازن عادی منتقل می‌شود. کتاب حاضر تلاشم است برای دستیابی به افقی روشن‌تر برای کودکان، نوجوانان و خانواده‌های مبتلا به این بیماری. همچنین امید است این کتاب بتواند به آموزش خانواده‌های این مخازن جامعه بپردازد.

فهرست عناوین

فصل اول: اچ آی وی ، نوزادان، کودکان و نوجوانان: علائم و بیماریها	۵
فصل دوم: پایش و آزمایشات لازم برای کودک مبتلا به اچ آی وی	۲۳
فصل سوم: درمانها و مراقبتهای کودک مبتلا به اچ آی وی	۳۱
فصل چهارم: اعضای تیم درمانی	۵۳
فصل پنجم: زندگی روزانه با اچ آی وی	۶۳
فصل ششم: آینده اچ آی وی	۷۵
فهرست منابع	۷۹